

KONFERENCJA

STATYSTYKA W PROCESIE MONITOROWANIA
POLITYKI SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ,
GOSPODARCZEJ I TERYTORIALNEJ

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

WYKORZYSTANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W LATACH 2007-2013 ORAZ CELE I WYZWANIA ROZWOJU DO 2020 R. - WYBRANE ASPEKTY POLITYKI SPÓJNOŚCI

Sławomir Sosnowski
Marszałek Województwa Lubelskiego

Plan prezentacji

1. Stan wdrażania programów i realizacja projektów

2. Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu, wybrane przykłady

- Transport

- B+R, przedsiębiorczość, innowacje

- Rynek pracy

- Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

3. Cele i wyzwania rozwoju regionu do roku 2020

4. Podsumowanie i wnioski na perspektywę 2014-2020

Środki na rozwój w województwie lubelskim - perspektywa 2007-2014

37,2 mld zł

- Wartość ogółem realizowanych projektów razem z płatnościami bezpośrednimi dla rolników

26,9 mld zł

- Wartość dofinansowania z UE razem z płatnościami bezpośrednimi dla rolników

Wykorzystanie funduszy europejskich w województwie lubelskim

26,4 tys.

- Liczba realizowanych projektów

28,5
mld PLN

- Wartość ogółem realizowanych projektów

18,2
mld PLN

- Wartość dofinansowania z UE

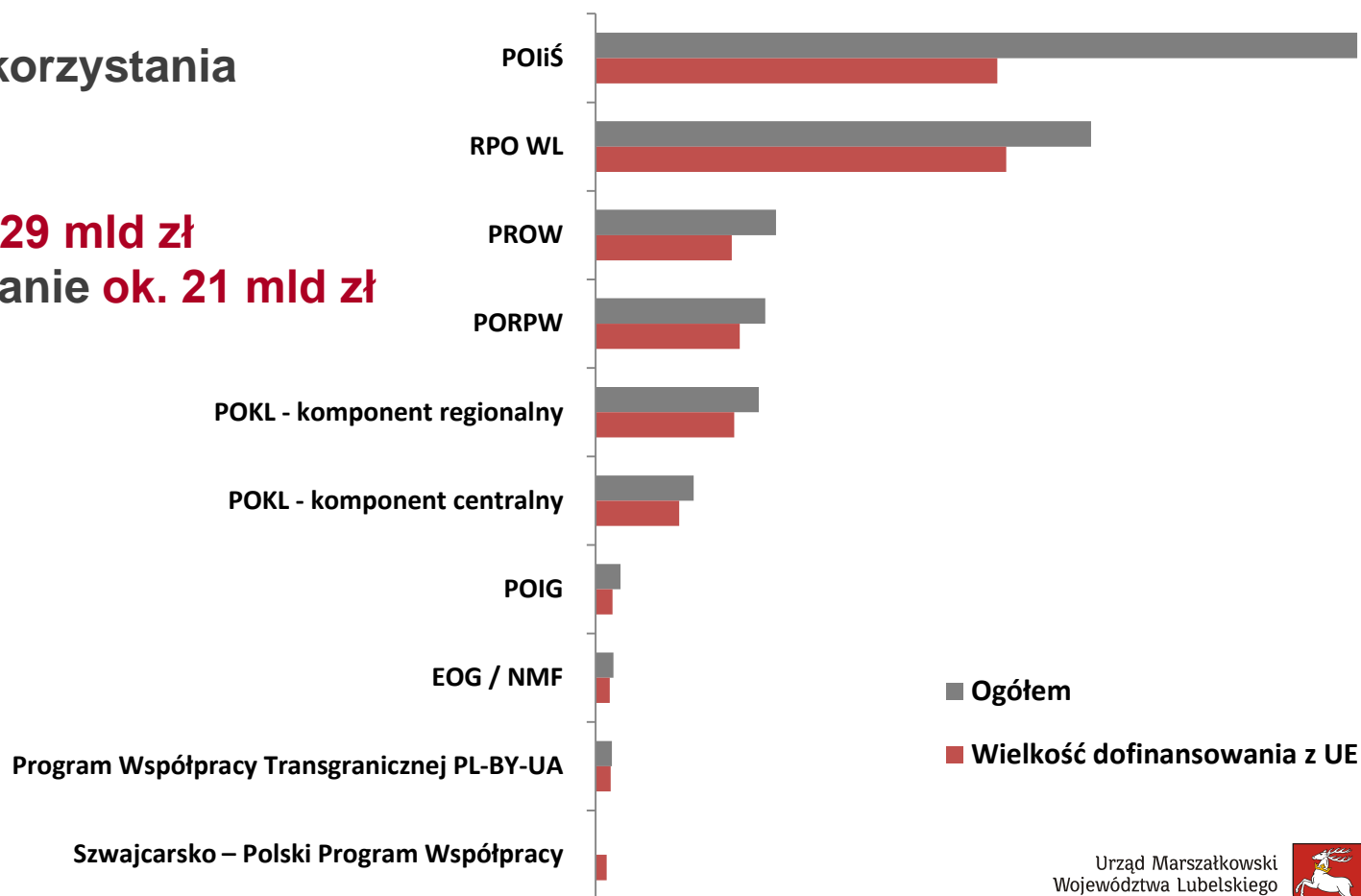

Środki na rozwój w województwie lubelskim - perspektywa 2007-2014

Prognoza wykorzystania środków:

- Ogółem ok. **29 mld zł**
- Dofinansowanie **ok. 21 mld zł**

Efekty wdrażanych projektów

- przykłady

W ramach zrealizowanych projektów:

- **uczelnie wyższe i jednostki naukowe** realizowały **186 przedsięwzięć** o łącznej wartości ok. **2,8 mld zł**, z czego dofinansowanie wynosiło ok. **2 mld zł**
  - ok. **215 tys.** osób wzięło udział w projektach szkoleniowych i podnoszących kwalifikacje oraz otrzymało wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w ramach komponentu regionalnego POKL)
  - wsparciem objęto ponad **3,7 tys. projektów realizowanych przez przedsiębiorstwa**, które otrzymały łącznie prawie **4 mld zł** dofinansowania z UE (w ramach NSS)
  - **samorządy** z terenu woj. lubelskiego zrealizowały łącznie ok. **1,3 tys. projektów** i otrzymały łącznie ponad **4,4 mld zł** dofinansowania z UE (w ramach NSS)
  - zmodernizowano i wybudowano prawie **1200 km dróg**
-

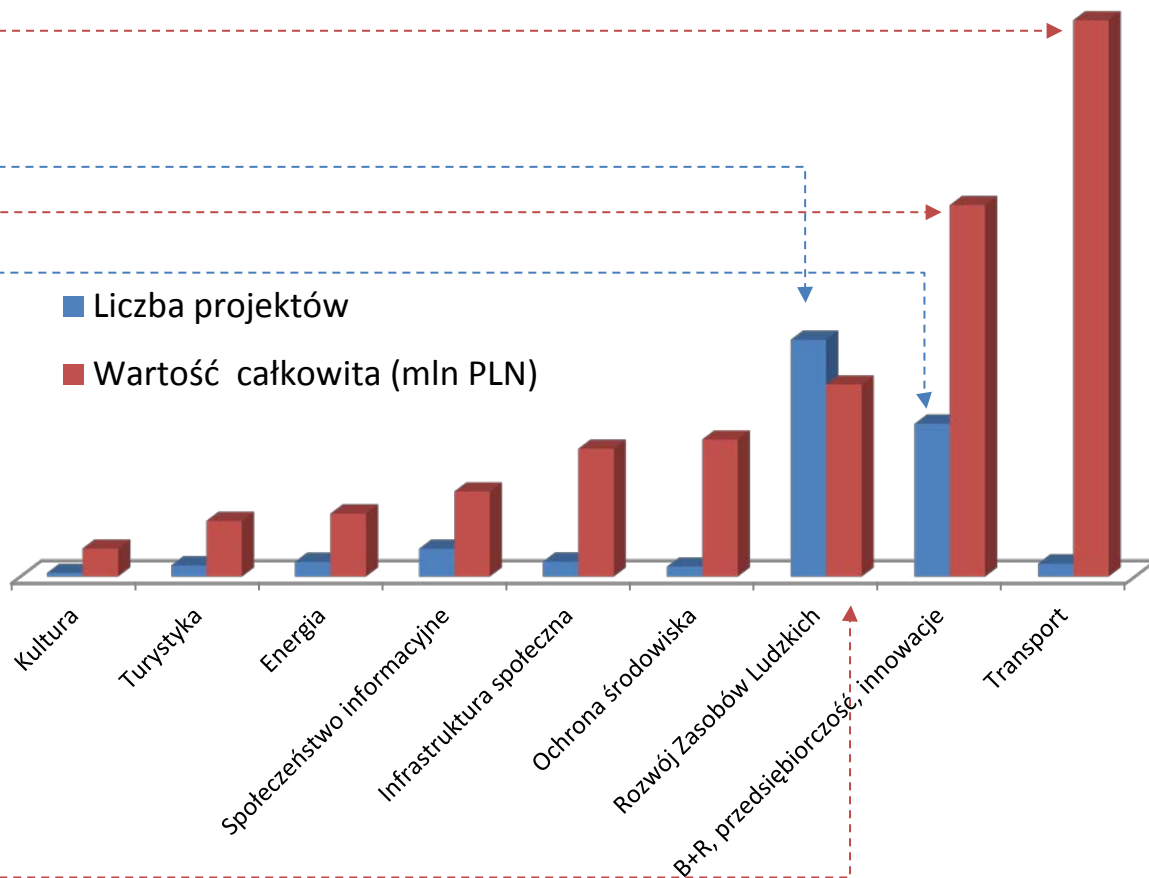
Obszary tematyczne – liczba i wartość projektów

Najwięcej projektów
zrealizowano w zakresie:

- **rozwoju zasobów ludzkich** (ponad 3,6 tys. projektów)
- **B+R, przedsiębiorczości i innowacji** (ponad 2,3 tys. projektów)

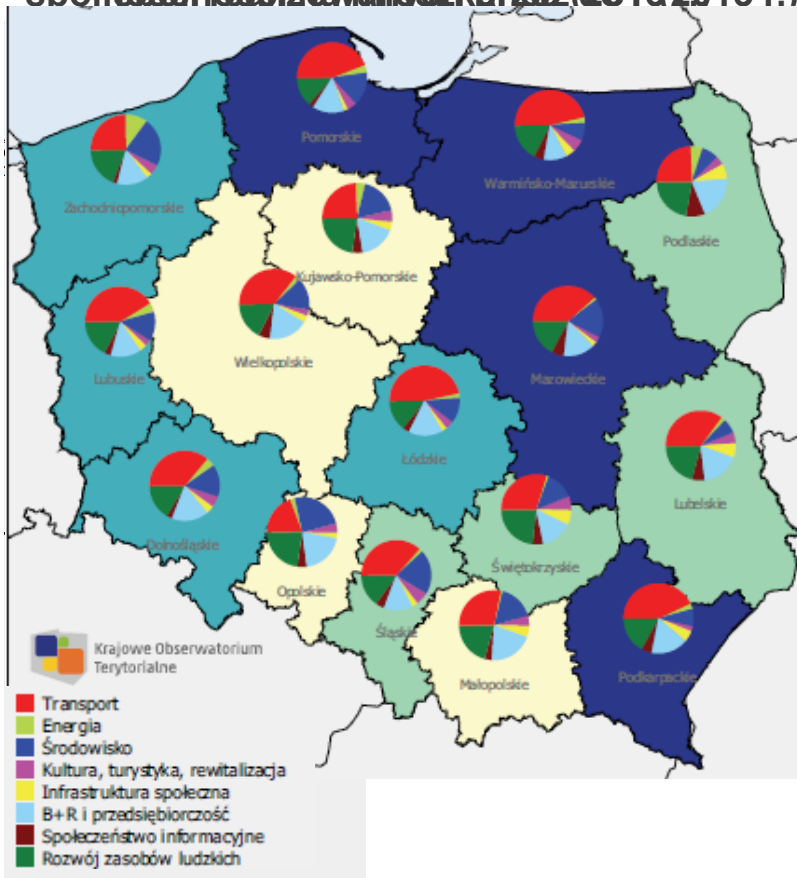
Największa ilość środków
została przeznaczona na
rozwój:

- **transportu** (wartość ogółem prawie 8,5 mld zł),
- **B+R, przedsiębiorczości i innowacji** (wartość ogółem ponad 5,6 mld zł),
- **zasobów ludzkich** (wartość ogółem blisko 3 mld zł),

Wykorzystanie funduszy europejskich w województwie lubelskim

Wartość dofinansowania definitywną polityki społeczno-ekonomicznej (2013 r.)

- Wyraźna koncentracja wsparcia występuje w powiatach lubelskim i puławskim
- Koncentracja związana jest z realizacją dużej inwestycji – budowa drogi ekspresowej S17.
- Wartość tej inwestycji stanowi ponad połowę wartości wszystkich inwestycji finansowanych z UE w tych powiatach

---

- Największym beneficjentem w okresie 2004-2013 były JST (34% wartości projektów)

- W okresie 2007-2013 największe wsparcie zostało skierowane na projekty z zakresu
  - transportu,
  - B+R, innowacji i przedsiębiorczości
  - Inwestycji w kapitał ludzki

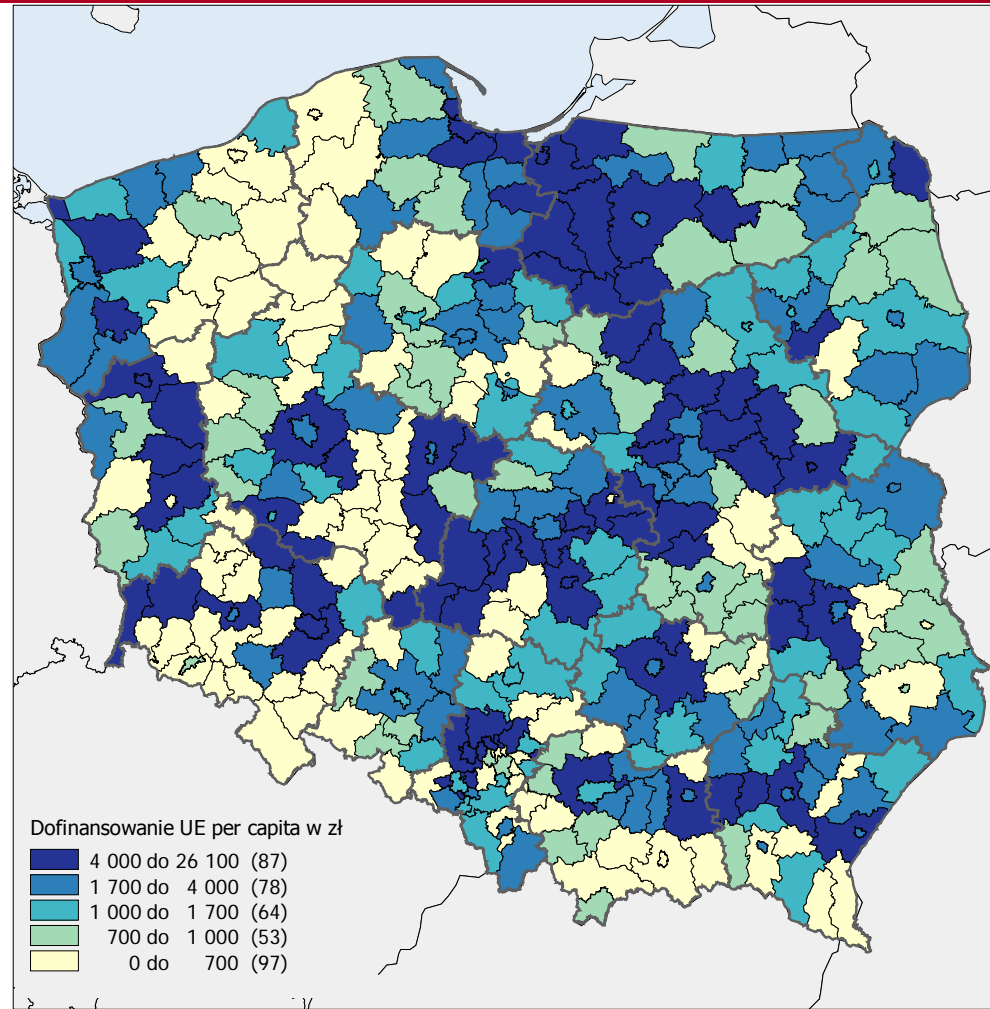

Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

TRANSPORT

- Pomimo **znacznych nakładów** przeznaczonych na inwestycje z zakresu **transportu** (łącznie wartość projektów to prawie 8,5 mld PLN) i odczuwalnej **poprawy dostępności** regionu - nadal w tej dziedzinie jest **wiele potrzeb**.

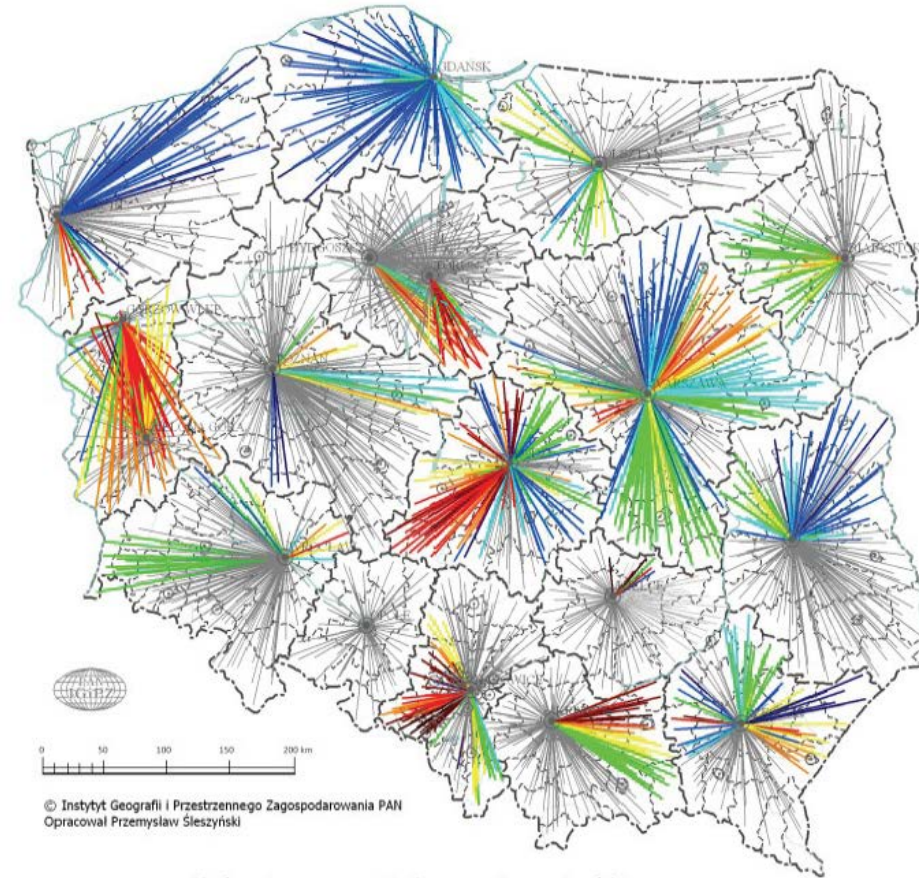
(autostrady i drogi ekspresowe – przyrost o 12,1 km w latach 2004-2012)

Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

TRANSPORT

- W dalszym ciągu konieczne są inwestycje w zakresie
  - międzyregionalnych oraz międzynarodowych połączeń transportowych (szlaki tranzytowe z Europą Wschodnią),
  - rozwój sieci **kolejowych**,
  - jak również inwestycje w **drogi lokalne** (o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnych społeczności, nie tylko łączące się z siecią TEN-T)
- **Potrzeby** kilkukrotnie **przewyższają** **możliwości** wsparcia

Skrócenie czasu przejazdu wewnątrz województw,
wynikające z inwestycji współfinansowanych przez UE (2004-2013)

0 1 3 5 10 15 20 30 50 minut / 100 km odległości
w linii prostej

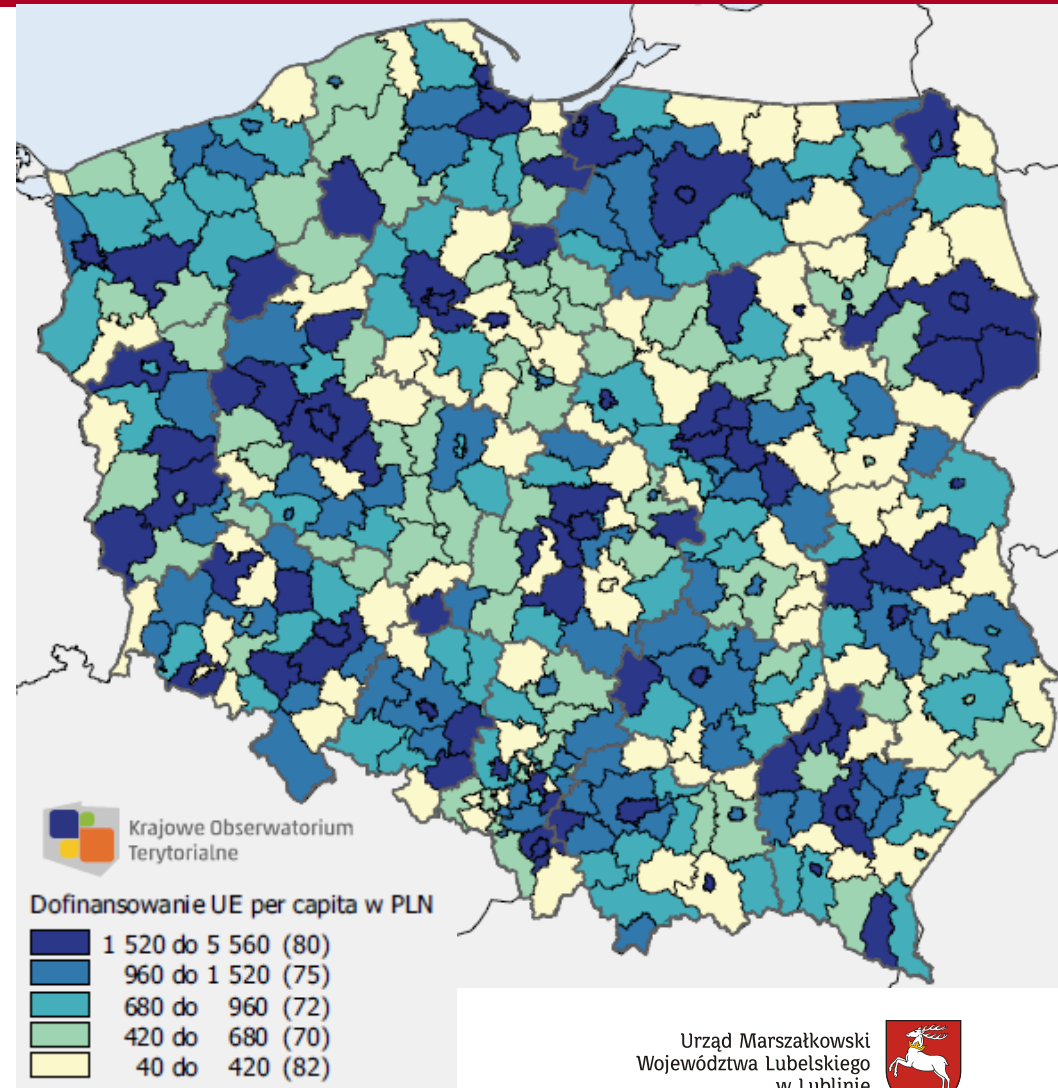

Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

INNOWACJE, B+R

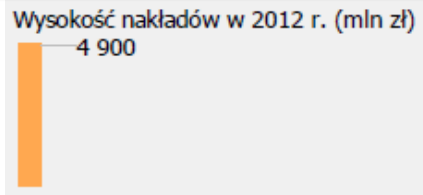
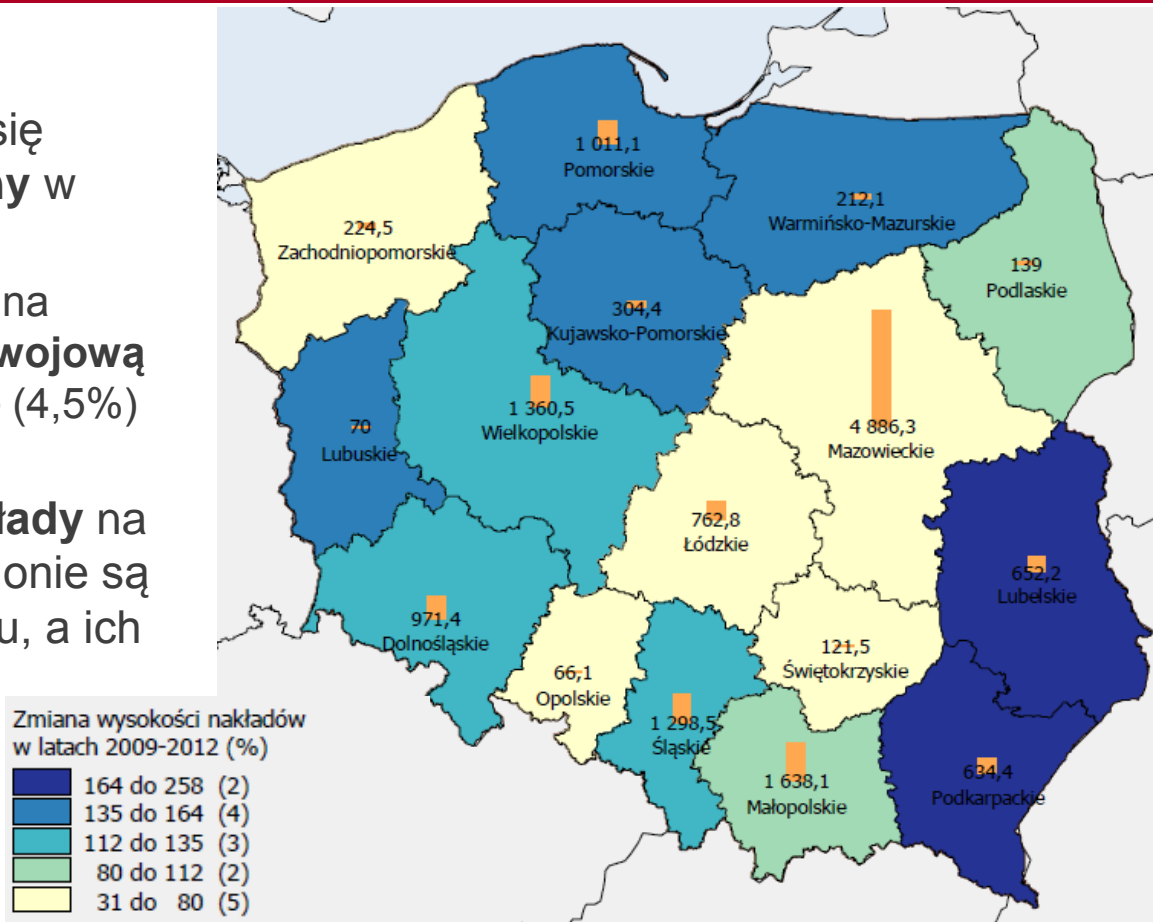
- Widoczna jest **koncentracja wydatków** z zakresu B+R, innowacji i przedsiębiorczości w dużych ośrodkach miejskich, m.in. w Lublinie, Puławach
- Największymi beneficjentami tych środków są **przedsiębiorcy** oraz **jednostki badawczo-naukowe**.

Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

INNOWACJE, B+R

- W ostatnich latach obserwuje się **pozytywne, stopniowe zmiany** w zakresie rozwoju **innowacji**
  - wysoki udział** w nakładach na **działalność badawczo-rozwojową** mają województwa lubelskie (4,5%) oraz podkarpackie (4,4%)
- Mimo to, w dalszym ciągu **nakłady** na działalność innowacyjną w regionie są jednymi z niższych w skali kraju, a ich **oddziaływanie i efekty nie są zadowalające**

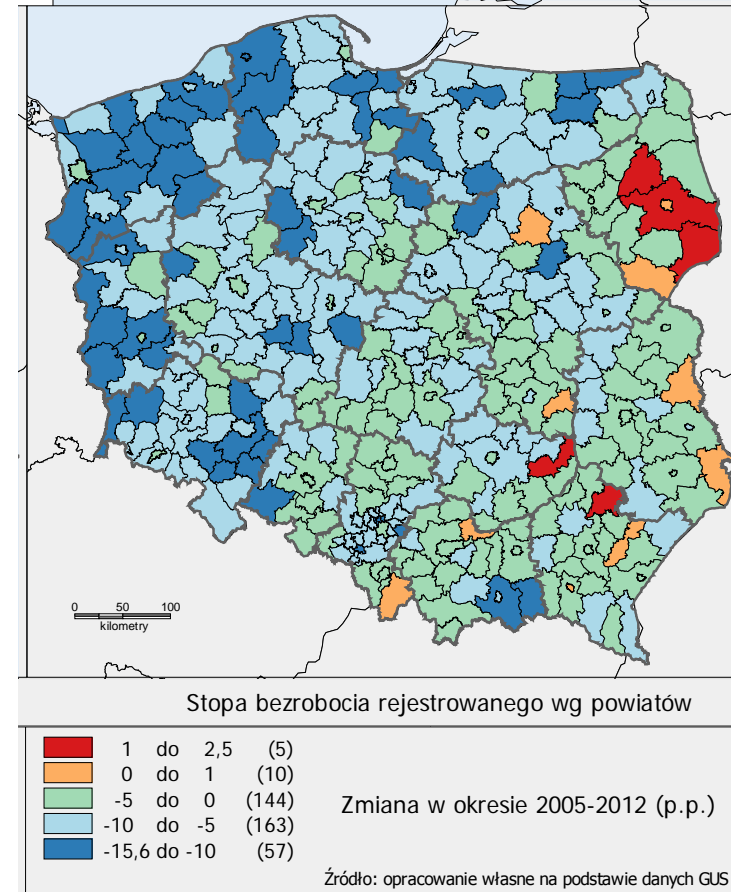

Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

RYNEK PRACY

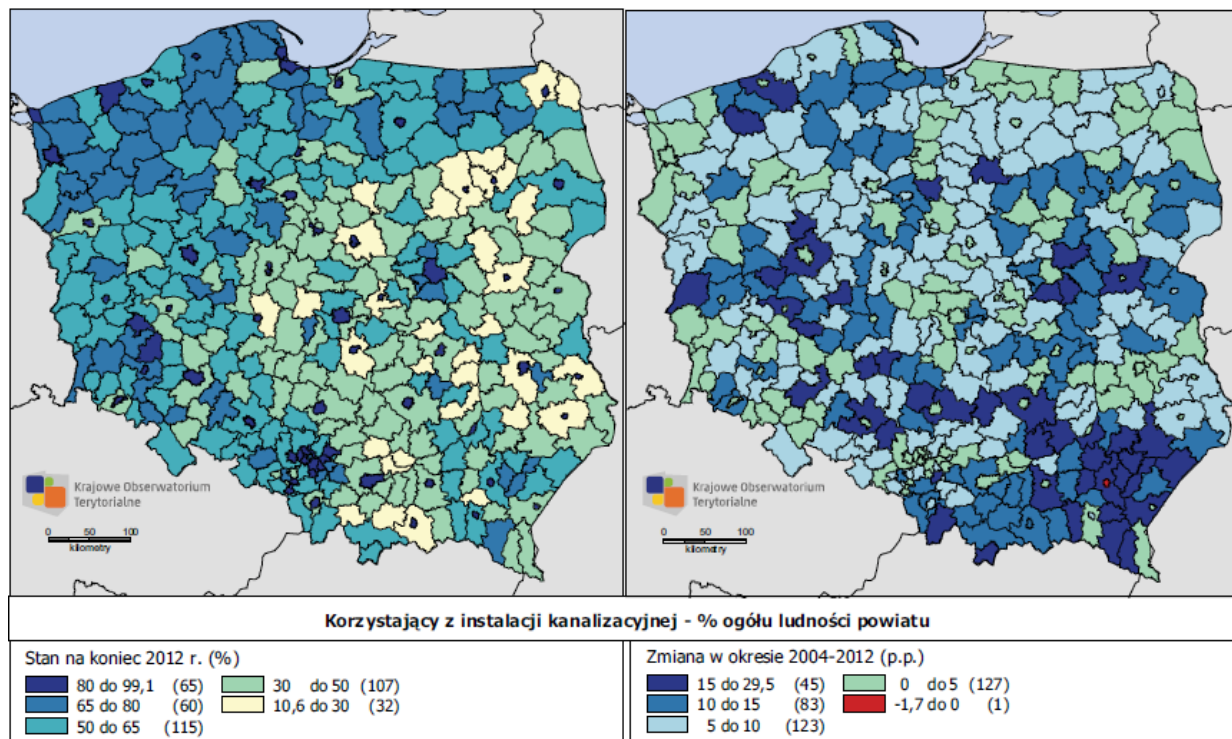
- **Wysokie nakłady** na projekty szkoleniowe i podnoszące kwalifikacje wpływają na **wzrost zatrudnialności** pracowników.
- **Poziom aktywności** zawodowej osób w wieku produkcyjnym w woj. lubelskim jest **wyższy niż średnio** w kraju
- Duża aktywność beneficjentów w zakresie **rozwoju zasobów ludzkich** w niewystarczającym stopniu wpływa na zmniejszanie stopy bezrobocia w regionie.
- Istnieje **konieczność korekty podejścia** w tym zakresie w kierunku większego **dostosowania do potrzeb regionalnego rynku pracy**

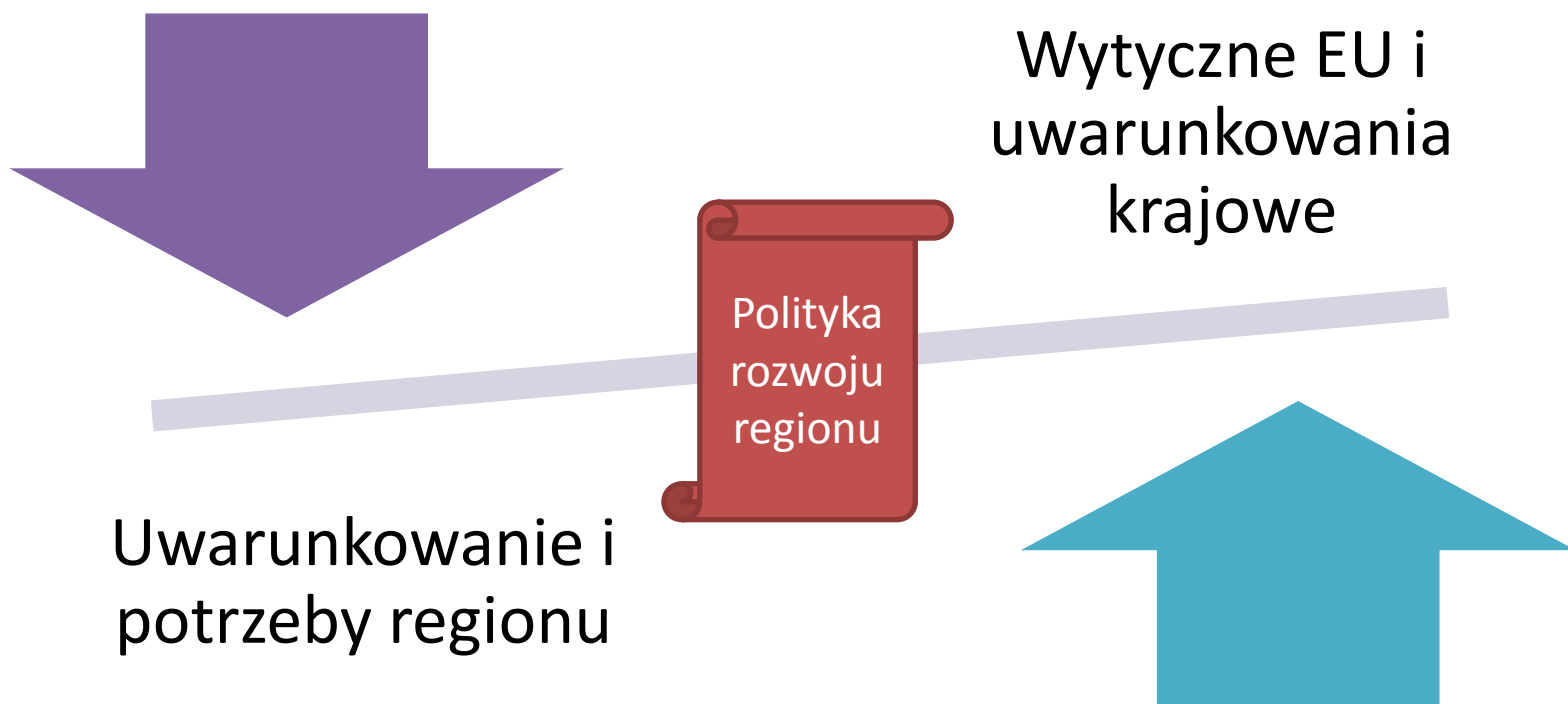
Wpływ Funduszy Europejskich na rozwój regionu - przykłady

INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA

- Duża część środków przeznaczona została na **poprawę spójności i wyrównywanie dysproporcji pomiędzy regionami**.
- W szczególnym stopniu dotyczyło to **województw wschodnich**.
- W tym **czasie zachodnie regiony** kraju skupiały się głównie na rozwoju **innowacji**, transportu oraz wykorzystaniu OZE.

Programowanie perspektywy 2014-2020

Strategiczne cele rozwoju regionu na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu

2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich

3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowanie technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu

4. Funkcjonalna, przestrzenna społeczna i kulturowa integracja regionu

Architektura celów SRWL 2014-2020

CELE STRATEGICZNE

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu

2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich

3. Selekttywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowanie technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu

4. Funkcjonalna, przestrzenna społeczna i kulturowa integracja regionu

CELE OPERACYJNE

1.1. Rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina

2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw

3.1. Wspieranie najbardziej perspektywicznych kierunków badań i ich komercjalizacji

4.1. Poprawa wewnętrznego skomunikowania regionu

1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast

2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego

3.2. Wspieranie kierunków kształcenia na poziomie wyższym szczególnie istotnych dla przyszłego rynku pracy regionu oraz mających unikatowe znaczenie w skali ponadregionalnej

4.2. Wspieranie włączenia społecznego

1.3. Poprawa skomunikowania Lublina z obszarami metropolitalnymi Polski i zagranicy

2.3. Wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi

3.3. Stworzenie systemu wsparcia, naukowego, eksperckiego i wdrożeniowego na rzecz rozwoju wybranych sektorów gospodarki

4.3. Wzmacnianie społecznej tożsamości regionalnej i rozwijanie więzi i współpracy wewnątrzregionalnej

2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich

3.4. Rozwijanie systemu kształcenia dostosowanego do specyfiki regionu

4.4. Przełamywanie niekorzystnych efektów przygranicznego położenia regionu

2.5. Wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę transportową, komunalną, energetyczną

3.5. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw

4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego

3.6. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Szanse rozwojowe w perspektywie finansowej 2014-2020

Województwo Lubelskie
w latach 2014 – 2020
będzie miało do dyspozycji
ponad 2,2 mld euro
z budżetu Unii Europejskiej

* Mazowsze jako region przejściowy otrzyma 2,08 mld euro w ramach programu regionalnego. Ponadto 1,7 mld euro dostępne będzie dla beneficjentów z tego województwa w programach krajowych. Będą oni mogli także korzystać ze środków Funduszu Spójności, które są zarządzane z poziomu krajowego.

Szanse rozwojowe w perspektywie finansowej 2014-2020

13 osi priorytetowych RPO WL 2014-2020

Oś 1	• Badania i innowacje
Oś 2	• Cyfrowe Lubelskie
Oś 3	• Konkurencyjność przedsiębiorstw
Oś 4	• Energia przyjazna środowisku
Oś 5	• Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna
Oś 6	• Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów
Oś 7	• Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego
Oś 8	• Mobilność regionalna i ekologiczny transport
Oś 9	• Rynek pracy
Oś 10	• Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian
Oś 11	• Włączenie społeczne
Oś 12	• Edukacja, umiejętności i kompetencje
Oś 13	• Infrastruktura społeczna

- W ostatniej dekadzie Polityka Spójności miała wyjątkowe znaczenie dla **stymulowania rozwoju społeczno-gospodarczego** regionu.
- Jej rola zasadniczo **wykracza poza bezpośredni wpływ** ja np. na tworzenie np. PKB, była ona głównym **katalizatorem wielu pozytywnych zmian** w gospodarce i przemian społecznych.
- Polityka spójności przy tak dużej skali środków, przyniosła wiele **pozytywnych efektów**.
- **Umożliwiła m.in.:**
  - zainicjowanie i prowadzenie **nowej generacji polityki prorozwojowej**, jej bazą stały się **dokumenty programowe**,
  - zasadniczą poprawę **jakości funkcjonowania administracji publicznej**,
  - lepsze wykorzystanie **endogenicznych potencjałów rozwojowych**.

- Często niedoceniane jest **olbrzymie znaczenie cywilizacyjne** polityki spójności, która umożliwiła **usunięcie szeregu barier rozwojowych**, dotyczących m.in.
  - infrastruktury, kapitału ludzkiego, a także gospodarki w tym MŚP,
  - samorządów lokalnych,
  - organizacji pozarządowych,
  - instytucji otoczenia biznesu itd.
- Wielka, korzystna zmiana i posęp nastąpił w naszej świadomości i mentalności, zwłaszcza w odniesieniu do odpowiedzialności za własny rozwój.
- Jest to jedyna polityka europejska która schodzi na poziom **lokalny**, dlatego ma olbrzymi **wymiar demonstracyjny**.

- Powinniśmy wykorzystać nasze **doświadczenia** z perspektywy 2007-2014 dzięki którym **mądrze, racjonalnie i z sukcesem** wykorzystamy środki w obecnej perspektywie.
- Nasi **beneficjenci** są też bogatsi o **wiedzę i doświadczenia** – co nie jest bez znaczenia w nowej, trudniejszej perspektywie.
- Dobrze przygotowane, nowoczesne **dokumenty strategiczne w** regionie stanowią dobrą **bazę** do dokonywania **trafnych wyborów**, a także **podstawę dla dalszych prac** w zakresie wdrażania programów.
- Kluczowe znaczenie będzie miało nadanie **takiej dynamiki wzrostu** gospodarczego, która zapewni **zmniejszanie dystansu rozwoju** Lubelszczyzny do lepiej rozwiniętych regionów Polski oraz Unii Europejskiej.

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

Dziękuję za uwagę!
